

๑๗.	ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง	กรรมการ
๑๘.	ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	กรรมการ
๑๙.	นายธาดา เศรษฐศิลา	กรรมการ
๒๐.	พลเอก พหล สง่าเนตร	กรรมการ
๒๑.	นายวณิชย์ อ่วมศรี	กรรมการ
๒๒.	นายสุกิจ อุทินทุ	กรรมการ
๒๓.	ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว	กรรมการ
๒๔.	รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ	กรรมการ
๒๕.	เลขาธิการสภาการศึกษา (นายอำนาจ วิชยานุวัติ)	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการที่เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรรมการที่เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

๒๖.	รองศาสตราจารย์วินัย ตะห์ลัน	กรรมการ
-----	-----------------------------	---------

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๒๗.	นางจรรยาพร ธรณินทร์	กรรมการ
๒๘.	ศาสตราจารย์เกียรติคุณชุตินา สัจจามันท์	กรรมการ
๒๙.	นายนนทวัฒน์ สุขผล	กรรมการ
๓๐.	นายนิติ นาชิต	กรรมการ
๓๑.	นายบดีรินทร์ อุณากุล	กรรมการ
๓๒.	นายบัณฑูร เศรษฐศิโรตม์	กรรมการ
๓๓.	นายวรชาติ เม็ดขมจันทร์	กรรมการ
๓๔.	รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี	กรรมการ
๓๕.	นายอภิมุข สุขประสิทธิ์	กรรมการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า	ติดภารกิจ
๒.	บาทหลวงเดชา อาภรณ์รัตน์	ติดภารกิจ
๓.	ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต	ติดภารกิจ
๔.	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	ติดภารกิจ
๕.	ปลัดกระทรวงแรงงาน	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร	ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำ ข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
๒.	รองศาสตราจารย์วรภรณ์ สามโกเศศ	ประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
๓.	รองศาสตราจารย์ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ	กรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
๔.	นายศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์	กรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
๕.	รองศาสตราจารย์สมภพ มานะรังสรรค์	กรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
๖.	รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เรืองเลิศปัญญากุล	กรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
๗.	นายไกรยส ภัทราวาท	กรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

๘.	นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๙.	นายพีรศักดิ์ รัตนะ	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๑๐.	นางศิริพร ศรีพันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
๑๑.	นายกวิน เสือสกุล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา
๑๒.	นางพิจารณา ศิริชานนท์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา
๑๓.	นายสำเนา เนื้อทอง	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
๑๔.	นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๑๕.	นางสาวสมถวิล กาญจนางศ์กุล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
๑๖.	นางนันทิชา ไวยนพ	ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร
๑๗.	นางสาวจันทิมา ศุภรพงศ์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๑๘.	เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ประธานกรรมการสภาการศึกษา (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) มอบหมายให้ นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ) ประธานกรรมการสภาการศึกษา แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า กระทรวงศึกษาธิการได้วิเคราะห์ความสอดคล้องของ (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. กับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ และนโยบายรัฐบาล รวมถึงดำเนินการรับฟังความคิดเห็น โดยเฉพาะในประเด็นที่มีความเห็นต่างแล้วเสร็จ ขณะนี้ได้เสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งภายหลังจาก (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี (ประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๓) แล้ว คาดว่าจะเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้ในช่วงปลายเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ และอาจจะแล้วเสร็จก่อนจบการประชุมสมัยสามัญประจำปีในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้วางแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อขับเคลื่อนประเทศแบบปฏิวัติการศึกษาและดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาให้มีความครบถ้วนต่อไป

นายอำนาจ วิชยานุวัติ กรรมการและเลขานุการ มอบหมายให้ นางปัทมา คำภาศรี เจ้าหน้าที่กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักผู้อำนวยการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นผู้แจ้งเรื่องที่ฝ่ายเลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับอนุมัติจากประธานกรรมการสภาการศึกษา (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) ให้จัดประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ปฏิบัติตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓) โดยในวันนี้มีกรรมการเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑๐ คน จึงขอให้กรรมการที่แจ้งเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์รายงานตัวตามลำดับ ดังนี้ ๑) นางจรรยาพร ธรรมินทร์ ๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณชุตินา สัจจามันท์ ๓) นายนนทวัฒน์ สุขผล ๔) นายนิติ นาชิต

๕) นายบดินทร์ อุณาภูล ๖) นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรจน์ ๗) รองศาสตราจารย์วินัย ดะห์ลัน ๘) นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์ ๙) นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ และ ๑๐) รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้แจ้งให้ผู้เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้รับทราบข้อปฏิบัติสำหรับการประชุม On-line แล้ว

๒. ขออนุญาตให้มีผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอข้อมูล/รับฟังข้อมูลเกี่ยวกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาดังนี้ ๑) ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษา เฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ๒) รองศาสตราจารย์ วรากรณ์ สามโกเศศ ประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จำนวน ๕ คน ได้แก่ ๑) รองศาสตราจารย์ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ ๒) นายศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์ ๓) รองศาสตราจารย์สมภพ มานะรังสรรค์ ๔) รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เรืองเลิศปัญญากุล และ ๕) นายไกรยส ภัทราวาส รวมทั้งสิ้นจำนวน ๗ คน

๓. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ของกระทรวงสาธารณสุข อาทิ การทำความสะอาดห้องประชุม ก่อน-หลัง การประชุม ขอความร่วมมือผู้เข้าร่วมประชุมตรวจคัดกรอง วัดไข้ และติดสติ๊กเกอร์เพื่อแสดงว่าผ่านการตรวจคัดกรองแล้ว จัดเตรียมแอลกอฮอล์เจลล้างทำความสะอาดมือ ณ จุดบริการหน้าห้องประชุม

๔. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒๐ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาให้ภาครัฐมีระบบบริหารงานที่ทันสมัย มีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน สำนักงานฯ จึงปรับเปลี่ยนการจัดทำเอกสารประกอบการประชุม จากเดิม การจัดทำเป็นเล่มเอกสาร เป็น เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่บันทึกไว้ใน Tablet ที่ใช้ในการประชุมในวันนี้ แต่เนื่องจากอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านของการใช้เอกสารที่เป็นกระดาษและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นจึงมี กรรมการบางท่านใช้เล่มเอกสารตามที่ได้แจ้งไว้กับฝ่ายเลขานุการ สำหรับท่านผู้เข้าประชุมสามารถ Scan QR-Code เอกสารประกอบการประชุมได้จากระเบียบวาระการประชุมที่ฝ่ายเลขานุการได้จัดเตรียมไว้ให้

มติ ที่ประชุมรับทราบ และประธานการประชุม ขออนุญาตให้ ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร รองศาสตราจารย์วรากรณ์ สามโกเศศ รองศาสตราจารย์ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ นายศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์ รองศาสตราจารย์สมภพ มานะรังสรรค์ รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เรืองเลิศปัญญากุล และนายไกรยส ภัทราวาส เข้าร่วมการประชุม

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

นางปัทมา คำภาศรี เจ้าหน้าที่กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อพุธที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จำนวน ๒๒ หน้า เพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ โดยไม่แก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อทราบ

- ไม่มี -

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐

นายกวิน เสือสกุล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอ (ร่าง) แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ ต่อที่ประชุม มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

(ร่าง) แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ มีวัตถุประสงค์หลักคือมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อทักษะและการมีงานทำให้กับกลุ่มเป้าหมายทั้งผู้อยู่ในระบบ การศึกษาและนอกระบบการศึกษา เพื่อตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยแบ่งช่วงวัยออกเป็น ๔ ช่วงวัย และมีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนาคนของชาติ

ความสำคัญและที่มาของการจัดทำ (ร่าง) แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคน ตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ มีที่มาจากปัจจัยในด้าน ต่าง ๆ อาทิ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร Technology Disruption วิถีใหม่หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทักษะกำลังคนที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ช่องว่างของทักษะ (Skill Gap) แนวโน้มอาชีพในอนาคต ซึ่งหลายอาชีพ จะลดเลือนหายไป และมีอาชีพใหม่ปรากฏขึ้นมาแทน

กระบวนการจัดทำแผน ประกอบด้วย การศึกษาเอกสาร แผน และนโยบาย และหารือร่วมกับ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดกรอบแนวทางร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในกระทรวงศึกษาธิการและ หน่วยงานภายนอก เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น หลังจากนั้นนำแผนที่จัดทำขึ้นไปรับฟังความคิดเห็นจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน ๔ ภูมิภาค และนำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนฯ ต่อที่ประชุม สภาการศึกษา ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ จากนั้นได้ดำเนินการรับฟัง ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับส่วนกลาง และปรับแผนหลังจากรับฟังความคิดเห็น และนำมาเสนอต่อสภาการศึกษาในการประชุมครั้งนี้ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม ก่อนการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ มีความ สอดคล้องกับพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ด้านการศึกษาเพื่อการมีงานทำ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ นโยบาย Thailand ๔.๐ และ นโยบายและ จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และประเด็น (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สาธารณสุข แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพทุนมนุษย์ และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ เรื่องการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ และการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ มีวิสัยทัศน์ คือ กำลังคน เป็นคนดี มีงานทำ ก้าวทันโลก มีพันธกิจ คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ ตามความถนัดหรือความต้องการของตนเอง รองรับตลาดแรงงาน และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าประสงค์ ๒ ข้อ คือ ๑) กำลังคนมีความรู้ สมรรถนะอาชีพ และคุณธรรมจริยธรรม พร้อมเข้าสู่ การมีงานทำ พึ่งพาตนเองได้ และ ๒) กำลังคนมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน มีคุณภาพ

ชีวิตที่ดี และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ การเตรียมกำลังคนแบ่งเป็น ๔ ช่วงวัย ได้แก่ ปฐมวัย วัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงาน และผู้สูงอายุ ซึ่งจะต้องเตรียมทักษะที่จำเป็นให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย ในแผนฯ ได้กำหนดกลยุทธ์ในแต่ละช่วงวัยไว้ ๓ กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมศักยภาพกำลังคนที่เหมาะสมตามช่วงวัย กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย และกลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนในการผลิตและพัฒนากำลังคน และได้ระบุนโยบายหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ การขับเคลื่อนแผนของแต่ละช่วงวัยด้วยแล้ว

กรอบแนวทางการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย มีเป้าหมายของแต่ละช่วงวัย ดังนี้ ๑) ปฐมวัย มีเป้าหมายคือ เด็กปฐมวัยได้รับการปลูกฝังให้เกิดการรับรู้ เห็นคุณค่า และแรงบันดาลใจในการทำงานและอาชีพ ๒) วัยเรียน/วัยรุ่น มีเป้าหมายเพื่อให้วัยเรียน/วัยรุ่นเกิดความตระหนัก มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ มีสมรรถนะการทำงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และพร้อมเข้าสู่อาชีพ ๓) วัยแรงงาน มีเป้าหมายคือ แรงงานได้รับการยกระดับศักยภาพ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและตามการเปลี่ยนแปลงทางอาชีพและเทคโนโลยี และ ๔) ผู้สูงอายุ มีเป้าหมายคือ ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อการมีงานทำและพึ่งพาตนเอง

แนวทางการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ มี ๓ ส่วน คือ ๑) จัดการระบบข้อมูลด้านประชากร ในทุกช่วงวัย ทั้งในระดับภาพรวมของประเทศ ระดับพื้นที่ และระดับรายบุคคล เพื่อใช้ในการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนตั้งแต่แรกเกิดจนถึงการพัฒนาตลอดช่วงชีวิตได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ๒) บูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ และหน่วยปฏิบัติ ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การจัดการทรัพยากร การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล และมีคณะกรรมการบูรณาการและกำกับติดตามการทำงานในแต่ละกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา ทั้งนี้ กลไกการทำงานจะเชื่อมโยงระหว่างส่วนกลาง พื้นที่ และหน่วยปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับศักยภาพ ความพร้อม และความต้องการของพื้นที่ และ ๓) พัฒนากลไกในการดึงดูดให้ภาคส่วนต่าง ๆ เห็นความสำคัญ และเข้ามาสนับสนุนการดำเนินการผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกับภาครัฐ โดยมีปัจจัยความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผน ประกอบด้วย การสนับสนุนงบประมาณ การสร้างความตระหนัก การปรับปรุง กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ การติดตามประเมินผล รวมถึงการพัฒนานวัตกรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอ (ร่าง) แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนา กำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ ต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความ เห็นชอบและเห็นชอบในหลักการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต ดังนี้

๑. (ร่าง) แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ ครอบคลุมการพัฒนาคนทุกช่วงวัย สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีความชัดเจนในวิสัยทัศน์ (เป็นคนดี มีงานทำ ก้าวทันโลก) และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระบรมราโชบาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ยุทธศาสตร์ชาติและปัญหาของชาติในปัจจุบัน แต่พันธกิจและ เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ยังขาดเรื่องการสร้างความเป็นพลเมืองดี ดังนั้น จึงควรเพิ่มพันธกิจและเป้าประสงค์ที่ เน้นการพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีความภูมิใจในความเป็นไทยให้ชัดเจน และควรระบุว่ามีแนวทางการ ดำเนินการอย่างไร รวมถึงกลยุทธ์การดำเนินงานตาม (ร่าง) แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนา กำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ เน้นเฉพาะในเรื่องของการเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย และเน้นการพัฒนาหลักสูตรที่มีการบูรณาการสาระการทำงานอาชีพ แต่ยังคงขาดความชัดเจนในเรื่องการพัฒนา

คุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม ความเป็นคนไทย นอกจากนั้นควรมีการบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม คุณค่าความเป็นไทยควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และการมีงานทำ

๒. ครูผู้สอนอาจไม่มีความพร้อมในการดำเนินการตามแผนฯ เนื่องจากไม่พร้อมในการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ดังนั้นจึงควรมีแนวทางการสื่อสารเพื่อให้ครูผู้สอนเข้าใจแผนฯ อย่างชัดเจน โดยประสานงานการผลิตและพัฒนาครูกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และใช้กลยุทธ์ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มีศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center : HCEC) เป็นเครื่องมือให้ครูได้เข้าไปศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ครูได้พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

๓. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปรับเปลี่ยนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ แต่กระบวนการผลิตครูของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ยังไม่ปรับเปลี่ยน ดังนั้นหากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปรับเปลี่ยนเรื่องใด ควรสร้างความเชื่อมโยงกับหลักสูตรการผลิตครูของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เพื่อเป็นการเตรียมครูผู้สอนให้ตรงกับเป้าหมายการจัดการเรียนรู้

๔. การนำระบบดิจิทัลเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษาทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงควรสำรวจความต้องการของประเทศและความต้องการของผู้เรียนในอนาคต ซึ่งความต้องการของนักเรียนตามแผนที่จัดทำขึ้นอาจไม่ใช่การเรียนรู้ที่เป็นรูปแบบตามลำดับขั้น แต่อาจออกแบบให้การเรียนรู้เป็นรูปแบบที่เด็กสามารถเข้าไปเรียนในสิ่งที่เด็กต้องการได้ เช่น เด็กที่เรียนนอกระบบการศึกษาสามารถนำเครดิตแบงก์เข้ามาในระบบการศึกษาได้ บางวิชาสามารถเรียนออนไลน์ได้ บางสาขาสามารถเรียนอาชีวศึกษาก่อนแล้วไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ หรือเรียนแล้วไปทำงานก่อนแล้วกลับมาเรียนต่อได้ เป็นต้น และควรส่งเสริมการแนะแนวเรื่องอาชีพที่เชื่อมโยงกับตลาดแรงงานและความต้องการของเด็กให้ชัดเจน ซึ่งการนำระบบดิจิทัลเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษาจะทำให้ระบบการศึกษามีความต่อเนื่องมากขึ้น นอกจากนี้สำรวจความต้องการของผู้เรียนในวัยเรียนแล้ว ควรสำรวจความต้องการของผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุมีความแตกต่างจากเด็กวัยเรียน จึงควรมีกิจกรรมหรือแนวทางสำหรับผู้สูงอายุที่สามารถทำให้ผู้สูงอายุสามารถมีงานทำที่เหมาะสมกับวัย โดยที่มีเวลาพักผ่อนเพียงพอ และได้รับค่าตอบแทนเพียงพอกับการใช้จ่ายหลังเกษียณอายุ

๕. ควรมีข้อมูลสะท้อนให้เห็นภาพอาชีพในอนาคตที่สร้างรายได้สูงจากการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ e-Sports / Marketing Influencer ที่สามารถสร้างรายได้สูงจากการ Upskill Reskill ให้มีความเข้าใจใน Digital literacy ซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อสร้าง Digital Literacy ให้กับผู้เรียน ควรสร้างภาคีเครือข่ายระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม

๖. ปัจจุบันอาชีพต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น นิยามคำว่า “อาชีพ” ของแต่ละวัยควรปรับเปลี่ยนใหม่และผนวกเข้ากับ (ร่าง) แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ เช่น *ปฐมวัย* อาชีพ หมายถึง สิ่งที่เด็กอยากรู้ อยากรู้อ่าน อยากรู้ออกแบบชีวิต ตัวตนและที่สำคัญคือมีความสุขและเป็นพลเมืองที่ดี *วัยเรียน/วัยรุ่น* อาชีพ หมายถึง การออกแบบชีวิต (Life design) ในที่นี้คือการพึ่งพาตัวเองและการสร้างรายได้ โดยจะต้องทำให้เด็กค้นพบคุณค่าการมีชีวิตรอยู่ และสามารถช่วยเหลือสังคมและชุมชนได้ นอกจากนี้ควรมีการปรับตัวในการสร้างงานอาชีพใหม่ ๆ (Career adaptability) ด้วยศักยภาพของตนเอง เป็นต้น

๗. (ร่าง) แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ ที่จัดทำขึ้น ควรให้สถาบันครอบครัวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินการ และควรจัดทำคู่มือสำหรับครอบครัวเพื่อใช้ในการพัฒนาคนแต่ละช่วงวัย

๘. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย โดยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ มีงานทำและได้รับค่าแรงขั้นต่ำ คำว่าค่าแรงขั้นต่ำควรมีตัวชี้วัดและกำหนดตามศักยภาพของผู้สูงอายุ เนื่องจากในประเทศไทยมีผู้สูงอายุที่มีศักยภาพสูงจำนวนมาก นอกจากนี้ควรมีการลดหย่อนภาษีให้กับผู้สูงอายุ เนื่องจาก การทำงานของสูงอายุเป็นการทำงานเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บป่วยง่าย เป็นการลดค่าใช้จ่ายในการ รักษาพยาบาลของประเทศ

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมว่า การดำเนินการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา หรือกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกันกับแผนต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงปัญหาและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และร่วมกันแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหานักเรียนไม่ใส่ชุดนักเรียน ปัญหาเรื่องทรงผมนักเรียน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้ง คณะกรรมการพิจารณาข้อเรียกร้องของนักเรียนเพื่อดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว เรื่องการควบรวมโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการสร้างโรงเรียนที่มีคุณภาพเพื่อรองรับโรงเรียนขนาดเล็กให้เข้ามาเรียนร่วม และมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน เรื่องอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมีแผนดำเนินการ ขับเคลื่อนอาชีวศึกษาร่วมกับภาคเอกชน เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษา จากร้อยละ ๔๕ เป็นร้อยละ ๖๕ และร้อยละ ๗๐ ตามลำดับ ซึ่งแผนดังกล่าวได้รับการตอบสนองจากรัฐบาลและได้รับการอนุมัติงบประมาณ ในการดำเนินการแล้ว เรื่องครู มีการดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาครู เช่น เรื่องวิทยฐานะ เรื่องการประเมิน เรื่องหนี้สินครู เป็นต้น และมีการดำเนินการเรื่องการผลิตครูให้ตรงตามความต้องการ ของประเทศและเรื่องการพัฒนาครูให้เป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของโลกในปัจจุบัน นอกจากนี้ ประเด็นหลักสูตรการศึกษาและการผลักดันการปฏิรูปการศึกษา จะมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใน อีก ๒-๓ เดือนข้างหน้า เมื่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เป็นการดำเนินงานที่ใช้ความร่วมมือ จากทุกองคาพยพในกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปในทิศทางเดียวกันในการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประเทศ

มติ ที่ประชุมเห็นควรให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาปรับ (ร่าง) แผนการจัดการศึกษาเพื่อการ ผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ สภาการศึกษา และให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

๕.๑ แนวคิดการทำงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (OEC POLICY)

นายอำนาจ วิทยานุกูวดี เลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอให้ที่ประชุมทราบว่า ภายหลังจาก ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาการศึกษาได้วิเคราะห์บทบาทภารกิจของสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา และได้ทราบว่าสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ ของคณะกรรมการ ๓ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการสภาการศึกษา คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนั้นจึงต้องมีการสื่อสารภายในองค์กรเพื่อให้มีความเข้าใจ ตรงกันในการกิจต่าง ๆ และได้กำหนดแนวทางการทำงานที่เป็นประเด็นเร่งด่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๔ ประเด็น ได้แก่ ๑) งานปฏิรูปการศึกษา ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่จัดทำโดย คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา เป็นประธานฯ) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่ปรับปรุงโดยคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ เพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร

เป็นประธานฯ) และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) จัดทำโดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (รองศาสตราจารย์วรากรณ์ สามโกเศศ เป็นประธานฯ) ซึ่งเลขาธิการสภาการศึกษาได้ปรึกษาหารือกับประธานฯ ทั้ง ๓ คณะ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของแต่ละเรื่องของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สำหรับให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปขับเคลื่อนต่อไป ๒) งานกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาวิเคราะห์ภาพรวมของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทั้งกฎหมายที่เป็นกฎหมายหลัก คือ (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และกฎหมายลำดับรองที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหรือกฎหมายที่ต้องจัดทำขึ้นใหม่ เพราะกฎหมายเป็นเครื่องมือในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ ๓) งานวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามีงานวิจัยที่เป็นเรื่องที่ตีพิมพ์จำนวนมาก แต่ยังไม่ได้นำสู่การปฏิบัติ และจะเร่งให้มีการนำสู่การปฏิบัติให้มากขึ้น ๔) งานนโยบาย ได้แก่ การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการศึกษา ยกกำลังสอง (ปลดล็อก ปรับเปลี่ยน เปิดกว้าง) และงานนโยบายสำคัญในภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้แก่ งานนโยบายที่เกี่ยวกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ การกำหนดเขตพื้นที่มัธยมศึกษา การจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การพัฒนาเด็กปฐมวัย แผนการศึกษาแห่งชาติ เครดิตแบงก์ และจะนำเสนอภารกิจทั้งหมดในการประชุมทางวิชาการเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายทางการศึกษา (OEC Symposium) จึงขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษา เพื่อโปรดรับทราบแนวคิดการทำงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๒ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓)

รองศาสตราจารย์วรากรณ์ สามโกเศศ ประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นำเสนอให้ที่ประชุมทราบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ สำหรับด้านการศึกษาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (กอปศ.) ซึ่งดำเนินการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย การแต่งตั้งกองทุนเพื่อความเสมอภาค และจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาแล้วเสร็จ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาชุดปัจจุบันได้ดำเนินการต่อและขณะนี้อยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วน โดยใน (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓) มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกย่องคุณภาพการศึกษา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ที่ได้กำหนดให้มีกิจกรรมการปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (5 Big Rock) ได้แก่ ๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ๔) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและสร้างงาน ๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน ทั้งนี้การดำเนินการมีสิ่งสนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดการปฏิรูป ๒ เรื่อง คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และ Big Data ด้านการศึกษาที่เป็นเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้ในแต่ละวัตถุประสงค์ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องไว้ ๔ กลุ่ม ดังนี้ ๑) เด็กและเยาวชน มีกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ได้แก่ มีระบบ Big Data ที่สนับสนุนและช่วยเหลือให้เด็กเข้าถึงการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย มีการพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัย เป็นรายบุคคล และผู้สำเร็จอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา มีความสามารถในการแข่งขันสูงพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน

๒) ครู/อาจารย์ มีกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ได้แก่ มีรูปแบบกระบวนการคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาครูที่มีประสิทธิภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาและมีความเชี่ยวชาญการจัดการเรียนการสอน

๓) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ได้แก่ มีหลักสูตรการผลิตครูตรงตามความต้องการของสาขาวิชาและพื้นที่ ปรับกระบวนการประเมินให้มีความหลากหลาย

สถาบันอุดมศึกษาระดับคุณภาพงานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม ๔) สถานศึกษาและระบบสนับสนุน มีกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ได้แก่ การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างยั่งยืน พัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมี Digital Life-Long Learning Platform ที่สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนด เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ สำหรับการกำหนดตัวชี้วัดค่าเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม ได้กำหนดเป็นผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะสามารถเกิดขึ้นได้จริงในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

นายไกรยศ ภัทรवास นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยจะมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ของประชากรในประเทศ และจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๐ ในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เด็กเยาวชนจะต้องอยู่ในระบบการศึกษาและพัฒนาให้เต็มศักยภาพเพื่อให้เป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต ดังนั้นจึงต้องมีกิจกรรมการปฏิรูปที่ ๑ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาที่เริ่มตั้งแต่ปฐมวัย โดยเป็นการดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกับคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาที่สมบูรณ์ ตัวอย่างการกำหนดตัวชี้วัด เช่น อัตราการเข้าเรียนสุทธิ (Net Enrollment Ratio) ในระดับก่อนวัยเรียน ≥ 80 ระดับประถมศึกษา ≥ 85 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ≥ 80 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ≥ 70 และระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่า ≥ 65 สัดส่วนประชากรนอกระบบการศึกษาวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นต้น ซึ่งการกำหนดตัวชี้วัดดังกล่าวจะนำไปสู่การบูรณาการเรื่อง Big Data ที่มีความสัมพันธ์กับหลายหน่วยงาน ตั้งแต่ข้อมูลแรกเกิด ข้อมูลการฉีดวัคซีน (สมุดสีชมพู) ของกระทรวงสาธารณสุข เชื่อมต่อไปยังข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาล จนถึงกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ การบูรณาการโดยการใช้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาภาคบังคับหรือการศึกษาขั้นพื้นฐานจะทำให้เด็กทุกคนอยู่ในระบบฐานข้อมูลภาครัฐและจะทำให้ไม่มีเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา นอกจากนี้ยังได้กำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็กปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับปฐมศึกษา ที่มีการจัดเก็บข้อมูลและการรายงานข้อมูลทุก ๓ ปี สำหรับขั้นตอนการปฏิรูปจะมีการสนับสนุนนวัตกรรมการป้องกัน (Prevention) และการแก้ไข (Correction) ปัญหาเด็กและเยาวชนออกจากระบบการศึกษา การสนับสนุนกลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่และการติดตามความคืบหน้าทุก ๖ เดือน ซึ่งกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษามีกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน อาทิ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งสามารถบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปนี้ได้ สำหรับการบูรณาการฐานข้อมูล ได้มีการประสานกันระหว่างสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร์ (สทร.) และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แต่พบว่ามีปัญหาคือ ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์จะมีการปรับปรุงข้อมูลปีละ ๑ ครั้ง ในเดือนมกราคม แต่ปีการศึกษาเริ่มเดือนพฤษภาคม ทำให้ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน อย่างไรก็ตามควรมีการทำให้เป็น War room ในการติดตาม โดยใช้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักตั้งแต่แรกเกิดจากระบบสุขภาพเข้าสู่ระบบการศึกษาต่อเนื่องไปยังระบบการพัฒนาแรงงาน ซึ่งหากประเทศไทยมีระบบการบูรณาการข้อมูลในเชิงรายบุคคลได้อย่างต่อเนื่องจะทำให้ Big Rock ในกิจกรรมนี้สำเร็จได้

รองศาสตราจารย์ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้ ปัญหาการผลิตครูในปัจจุบันมีหลายประการ เช่น ปัญหาการผลิตเกินจำนวนเนื่องจากประเทศไทยมีสถาบันผลิตครูจำนวน ๑๒๗ สถาบันผลิตครูปีละ ๖๐,๐๐๐ คน แต่มีอัตราบรรจุครูได้เพียงปีละ ๒๐,๐๐๐ คน หรือมาตรฐานของกระบวนการรับเข้าเรียน

แตกต่างกันในแต่ละสถาบันการศึกษา ทำให้มีความแตกต่างในศักยภาพของนักศึกษาที่เข้าสู่สถาบันการศึกษา (Input) ที่ต่างกัน ถึงแม้จะมีกระบวนการผลิต (Process) ที่ดี แต่ผลผลิต (Output) ที่ได้อาจจะมีความแตกต่างกัน หรือปัญหาการขาดคุณลักษณะของความเป็นครูภายหลังการทดสอบทางจิตวิทยาเพื่อวัดแววจิตใจความเป็นครู หรือคุณภาพของครูที่เลี้ยงที่นักศึกษาเข้าไปฝึกสอน เป็นต้น อีกทั้งปัญหาของโลกยุคใหม่สังคมใหม่ก่อให้เกิด Disruption หลายประการ ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตและพัฒนาครูให้ทันกับโลก ในยุคปัจจุบัน โดยในกิจกรรมการปฏิรูปที่ ๓ การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีคุณภาพ ได้นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาที่มีงานวิจัยรองรับทั้งงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา งานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยของต่างประเทศ แนวทางการแก้ปัญหาการผลิตและพัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประการแรกคือ กระบวนการคัดเลือกนักเรียนที่เข้ามาเรียนครู นอกจาก การสอบวิชาสามัญแล้วจะต้องมีการทดสอบคุณลักษณะความเป็นครูเพิ่มเติมด้วย ประการที่สองคือ หลักสูตร การผลิตครูจะต้องเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะหลักสูตรสมัยใหม่ที่เน้นในเรื่อง Coding และ เรื่อง STEM Education นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงแต่ละพื้นที่ว่าขาดแคลนครูด้านใด ประการที่สามคือ การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นการจัดการเรียนการสอนหลากหลายมิติที่เน้นเทคโนโลยีเป็นหลัก ประการที่สี่คือ การจัดการเรียนรู้จะต้องเป็นการเรียนรู้ที่บ่มเพาะคุณธรรมจริยธรรมของคนที่จะเป็นครู และการมีหอพักสำหรับ นักศึกษาครูเป็นการเฉพาะ เนื่องจากนักศึกษาครูจะต้องมีการฝึกการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น รวมถึงการเป็น ครูจะต้องมีคุณลักษณะความเป็นครูในทุกสถานที่ ประการที่ห้าคือ มีมาตรฐานสถาบันและการพัฒนาอาจารย์ และผู้บริหาร ประการที่หกคือ มีระบบการนิเทศครูใหม่ที่เป็นเครือข่ายของสภาคณบดีครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ แห่งประเทศไทย ตัวอย่างเช่น หากนิสิตครูของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องไปฝึกสอนใน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะมีการมอบหมายดูแลเรื่องการฝึกสอนให้อยู่ในความรับผิดชอบของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น โดยสรุปกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันผลิตครูจะเน้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและให้มีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้ที่สร้างคุณลักษณะครูได้ดีที่สุด ดังนั้นหลักสูตรครูจะต้องฝึกสอนในสถานศึกษาทุกชั้นปี ตั้งแต่การเรียนในชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๔

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรด รับทราบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ที่ประชุมได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ควรเพิ่มเรื่องการพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี มีวินัย รักภูมิใจในชาติ ไว้ในร่างแผนการปฏิรูป ประเทศด้านการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเพื่อให้การ ปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาสร้างเสริมให้คนไทยเป็นคนไทยที่รักประเทศไทย

๒. ควรเพิ่มเรื่องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของคนไทยเพื่อไม่ให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการ ประกอบอาชีพในอนาคตที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก อาทิ e-Sports หรืออาชีพที่เกี่ยวกับ Start Up เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ไม่จำเป็นต้องเป็นหน้าที่ของภาครัฐหรือกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่อาจให้ภาคเอกชนและประชาชนเข้ามาร่วมสร้างแพลตฟอร์มในลักษณะของ English Communication ได้

๓. (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้กำหนดให้มีการสร้างระบบการผลิตและพัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งในปัจจุบันมีคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำ/ เสนอความเห็น/ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาหลายคณะ อาจทำให้มี ภารกิจที่ซ้ำซ้อนกัน ดังนั้นอาจจัดให้มีการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการแต่ละชุดเพื่อปรึกษาหารือ การดำเนินงานที่ไม่ทับซ้อนกันหรือบูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน

๔. วัตถุประสงค์ของการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้กำหนดให้มีการลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา โดยการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ

มีเครื่องมือช่วยแก้ปัญหาได้คือ กระทรวงศึกษาธิการมี กศน.ตำบล ทั่วทั้งประเทศ และสามารถมอบหมายให้เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ติดตามเด็กที่ออกจากระบบการศึกษาได้ นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการมีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ (พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕) ดังนั้นจึงควรมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็กไทย

๕. การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาคณะที่ ๖ ด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล ได้ดำเนินการผลักดันให้เกิดฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการศึกษาของประเทศ ที่เป็นตัวกลางเชื่อมโยงข้อมูลด้านการศึกษาจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมในการบริหารจัดการศึกษา จากการอ้างอิงจากเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้สามารถใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา และนำข้อมูลไปขับเคลื่อนภารกิจด้านการศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำต้นแบบการวิเคราะห์ฐานข้อมูลรายบุคคล ได้แก่ ๑) ข้อมูลนักเรียน/นักศึกษา ๒) ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น การวางแผนการผลิตครูใน ๕ ปีข้างหน้าที่จะมีครูเกษียณอายุราชการประมาณ ๗๐,๐๐๐ คน เป็นครูสาขาใด จำนวนเท่าใด และต้องผลิตครูสาขาใดเพิ่ม เป็นต้น และ ๓) ข้อมูลสถานศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๓ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

นายอานาจ วิชยานุวัตติ เลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอให้ที่ประชุมทราบว่ากระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนภารกิจตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็นที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ และแผนย่อยที่ ๓ ในประเด็นที่ ๑๑ ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายรัฐบาล รวมถึงนโยบายเร่งด่วนเรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ดังนั้นเพื่อให้ภาพรวมการขับเคลื่อนภารกิจเกิดผลสัมฤทธิ์ และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย *นโยบาย ๓ ประการ* ได้แก่ ๑) ปลดล็อกปรับเปลี่ยน และเปิดกว้าง ระบบการบริหารจัดการและการพัฒนากำลังคน โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอมรวมภารกิจและบุคลากร ๒) ปลดล็อก ปรับเปลี่ยน และเปิดกว้าง ระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) ปลดล็อก ปรับเปลี่ยน เปิดกว้าง ที่เป็นเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบายการศึกษายกกำลังสอง และจุดเน้น ๖ *ประการ* ได้แก่ ๑) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) การสร้างความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษา ๔) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๕) การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง และ ๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการ จึงขอเสนอเพื่อให้คณะกรรมการสภาการศึกษาได้รับทราบว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานที่สอดคล้อง และคณะกรรมการสภาการศึกษาสามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานต่อไปได้

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๔ จุดเน้นร่วมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา

นายอานาจ วิชยานุวัตติ เลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาประชุมปรึกษาหารือร่วมกับประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ๖ คณะ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานในภาพรวมของคณะกรรมการสภาการศึกษาภายในกำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสภาการศึกษา และร่วมกันกำหนดจุดเน้นร่วม

การดำเนินงาน เพื่อให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถผลักดันให้มีข้อเสนอเชิงนโยบายของสภาการศึกษาที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการประชุมดังกล่าวได้มีข้อสรุปให้คณะกรรมการสภาการศึกษาทั้ง ๖ คณะ มีจุดเน้นร่วมการดำเนินงานร่วมกันเรื่อง Digital Transformation ใน ๓ ประเด็น คือ ๑) Big Data ด้านการศึกษา ๒) Digital Literacy และ ๓) Platform การเรียนรู้และการบริหารจัดการศึกษา โดยคณะกรรมการแต่ละคณะจะนำจุดเน้นร่วมไปดำเนินการภายใต้อำนาจหน้าที่ของแต่ละคณะ และหากมีประเด็นอื่นที่สำคัญ สามารถดำเนินการได้โดยกำหนดเป็นจุดเน้นรองในการดำเนินงาน เช่น การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้น จึงขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบจุดเน้นร่วมการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่ประชุมได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ประเด็นสำคัญเร่งด่วนคือเรื่อง Big Data ด้านการศึกษา อาจมีการดำเนินการทับซ้อนกันภายในกระทรวงศึกษาธิการ หรือในแต่ละคณะกรรมการสภาการศึกษา ดังนั้นจึงต้องปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ และกำหนดเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนให้แล้วเสร็จภายใน ๒-๓ เดือนข้างหน้า

๒. ข้อมูลผลการสอบ O-NET เป็นข้อมูล Big Data ด้านการศึกษาที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนได้ตั้งแต่ระดับรายบุคคล รายสถานศึกษา รายจังหวัด ทำให้สามารถแจกแจง จัดลำดับ และทำให้ทราบได้ว่ามีความเหลื่อมล้ำ ณ สถานที่ใดอย่างไรบ้าง และรัฐควรจัดสรรทรัพยากรอย่างไร นอกจากนี้ข้อมูลจากฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center: DMC) ทำให้ทราบเกี่ยวกับสภาพครอบครัวและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำมาวิเคราะห์ให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำได้เช่นกัน แต่สิ่งสำคัญคือการวิเคราะห์ข้อมูลจำเป็นต้องมีผู้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๒ ด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้อยู่ระหว่างการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลคือการมีเครื่องมือหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์เฉพาะสำหรับการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Ms-Excel มีข้อจำกัดในการนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๕ ความก้าวหน้าการดำเนินงานคณะกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ ด้านการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา

ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ ด้านการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา นำเสนอให้ที่ประชุมทราบว่า คณะกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ ได้มองภาพองค์รวมของการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การผลิตและพัฒนาครู รวมถึงการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา (ศึกษานิเทศก์) ให้มีคุณภาพ โดยในเบื้องต้นได้กำหนด Pain Point ของการดำเนินงานเกี่ยวกับกลไกระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาครู ได้แก่ การคัดเลือกคนมาเรียนครู การผลิตครู การคัดกรองครู การส่งครูเข้าสู่การปฏิบัติงาน การพัฒนาครู วิทยฐานะครู และการปฏิบัติงานของครู และมีข้อเสนอที่ต้องดำเนินการ ได้แก่ การมีฐานข้อมูลครูทั้งประเทศ การมีคณะกรรมการนโยบายการผลิตและพัฒนาครู การปฏิรูปหลักสูตรการผลิตครู การตรวจประเมินคุณภาพการผลิตครูอย่างแท้จริง การวางระบบการพัฒนาครู และการวางระบบจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่เข้มแข็ง เป็นต้น

โดยสรุปคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ มีข้อเสนอที่เป็นจุดเน้นการดำเนินงานเกี่ยวกับกลไกระบบการผลิตและพัฒนาครู ได้แก่ ๑) การมีระบบฐานข้อมูลครูทั่วประเทศ และ ๒) การมีคณะกรรมการนโยบายผลิตและพัฒนาครู ที่ทำหน้าที่วางนโยบายและกำกับติดตาม นอกจากนี้จะจัด Forum เพื่อเป็นเวทีรับฟังเสียงจากครูผู้ปฏิบัติจริงในหน่วยงาน ทั้งครูที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลและครูในเมือง ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ครูที่มีช่วงวัยแตกต่างกัน และรับฟังเสียงครูเกี่ยวกับบริบทการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล จึงขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ ด้านการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๖ ความก้าวหน้าการดำเนินงานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ ด้านการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

รองศาสตราจารย์จุลณี เทียนไทย ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ ด้านการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ นำเสนอในที่ประชุมทราบว่า คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ มีภารกิจที่ได้รับมอบหมายในภาพกว้าง แต่เนื่องจากมีระยะเวลาการดำเนินงานจำกัด จึงมีแนวคิดการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล ซึ่งสิ่งสำคัญของการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลคือ การเรียนรู้ตั้งแต่ออกจากครรภ์มารดาจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงต้องพัฒนาให้เป็นผู้ที่รู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) ด้วยทักษะขั้นพื้นฐาน ๗ ประการ ได้แก่ Accessing Searching Evaluating Learning and Using Creating Sharing และ Protecting โดยในแต่ละช่วงวัยอาจมีการพัฒนา Digital Literacy ที่แตกต่างกัน หากการศึกษาสามารถพัฒนาในจุดนี้ได้ จะทำให้ประเทศไทยมีพลเมืองที่มีความรู้เท่าทันดิจิทัล และสามารถพัฒนาให้เป็น Digital Worker ได้ หรืออาจนำไปสู่การพัฒนาเป็น Digital Leader ได้ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนอาชีวศึกษา เพื่อนำร่องการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่นำไปสู่การผลิตและพัฒนากำลังคนคุณภาพ และขอให้ นายวณิชย์ อ่วมศรี ประธานคณะทำงานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนอาชีวศึกษา เป็นผู้นำเสนอเกี่ยวกับการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนอาชีวศึกษา

นายวณิชย์ อ่วมศรี ประธานคณะทำงานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนอาชีวศึกษา นำเสนอในที่ประชุมทราบว่า คณะทำงานฯ ได้ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมในการดำเนินการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนอาชีวศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ทั้งหลักสูตรปกติและหลักสูตรระยะสั้น และลงความเห็นว่าการจัดการศึกษานอกระบบแบบสะสมหน่วยกิต ซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด เนื่องจากใช้ระยะเวลาในการดำเนินการน้อยกว่าหลักสูตรปกติ อีกทั้งยังสามารถนำไปปรับใช้และบูรณาการในหลักสูตรปกติได้ การพัฒนาจะยึดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานสมรรถนะด้านดิจิทัลในแต่ละระดับที่เชื่อมโยงกับคุณวุฒิวิชาชีพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์สมรรถนะ โดยนำมาตรฐานสมรรถนะของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพเป็นเกณฑ์การพิจารณาว่า Digital Citizen / Digital Workers / Digital Leaders ควรจะมีสมรรถนะอย่างไร ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำชุดการเรียนรู้ โดยอาจจัดทำเป็นรูปแบบของ Module หรือ Package Learning เพื่อจัดทำเป็นเรื่อง/สาขาวิชา/เกม/กิจกรรม ที่เรียงลำดับความยากง่าย ขั้นตอนที่ ๓ รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยจัดทำเป็นชุดการเรียนรู้ที่เป็นหลักสูตรระยะสั้น Short Course Training

หรือเป็น On the job Training หรือการเรียนรู้แบบ On-line/Off-line หรือจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับชุดการเรียนรู้ เช่น การแข่งขันหรือการประกวดที่เน้นเรื่อง Digital เป็นต้น ขั้นตอนที่ ๔ การทดสอบประเมินผลผู้เรียนตามเกณฑ์สมรรถนะแต่ละระดับที่กำหนด ทั้งนี้หากสถานประกอบการเข้ามาร่วมบูรณาการกับสถานศึกษาจะทำให้โครงการนี้ประสบความสำเร็จด้วยความราบรื่น อีกทั้งหากสถานศึกษามีชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปที่หลากหลายอยู่แล้วจะทำให้โครงการนี้เริ่มดำเนินการได้ทันที สำหรับตารางเวลาการปฏิบัติงานได้กำหนดไว้ ดังนี้ ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์สมรรถนะดำเนินการในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำชุดการเรียนรู้ดำเนินการในเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๖๔ ขั้นตอนที่ ๓ การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลายดำเนินการในเดือนมิถุนายน – กันยายน ๒๕๖๔ และมีการประเมินผลผู้เรียนในขั้นตอนที่ ๔ เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งผู้เรียนหรือประชาชนที่ผ่านการทดสอบหลักสูตรสามารถสะสมหน่วยกิตและนำไปเทียบโอนได้ในอนาคต

จึงขอนำเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ ด้านการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

ที่ประชุมได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลอย่างรวดเร็ว ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนต้องปรับเปลี่ยนตาม ผู้เรียนสามารถสืบค้นองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้จากอินเทอร์เน็ต ดังนั้นการพัฒนาคนในชาติให้เป็นผู้ที่รู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) หรือการสร้างคนเพื่อให้เป็น Digital Workers / Digital Leaders จะต้องพัฒนาครู ไม่เฉพาะแต่การพัฒนาให้ครูมีความรู้ความสามารถในศาสตร์เพิ่มขึ้น แต่ต้องพัฒนาครูเพื่อให้ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล หากสามารถพัฒนาในส่วนนี้ได้จะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เข้าถึง Pain Point ได้

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๗ ความก้าวหน้าการดำเนินงานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๖ ด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล

นายอรรถการ ตฤณรังสี ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๖ ด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล มอบหมายให้ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว และนายแพทย์ชัยเลิศ พิชิตรพชัย นำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว ประธานคณะทำงานพลิกโฉมการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล ในคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๖ นำเสนอให้ที่ประชุมทราบว่าโครงการ “คนไทยแชร์ Super Ideas... ผ่าน Social Media เพื่อพลิกโฉมการศึกษาชาติ” เป็นความร่วมมือระหว่างคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๖ กับ คณะที่ ๓ และ คณะที่ ๔ ไอเดียของโครงการมีที่มาจากการมองการศึกษาในเชิงบวก จึงเป็นที่มาของคำว่า Education is Possible (ED’s Possible) โดยคณะทำงานได้สร้าง Platform การเรียนรู้ที่ชื่อว่า insKru เพื่อเป็นพื้นที่ในการแชร์ไอเดีย เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู และเป็นพื้นที่ให้วัยรุ่น/วัยเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยคณะทำงานคาดหวังว่า Platform ที่สร้างขึ้นจะเป็นพื้นที่ให้ทุกคนสามารถส่งวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นคลิปปวีดีโอสั้น ๆ แต่สามารถฝังเข้าไปในใจเด็กได้ หรือเรียกว่า TikTok ทางการศึกษา โดย Mascot ของโครงการคือแมว ๒ ตัว ชื่อว่า แมวมอง และ แมวมี้ โดยความหมายของแมวมองคือ มองหาสิ่งดี ๆ ที่มีอยู่ ส่วนแมวมี้ คือ ใครมีไอเดียดี ๆ ให้นำมาแชร์ให้ผู้อื่นได้รับรู้ สำหรับ Concept ของโครงการจะเน้นเรื่องมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งเน้นเรื่อง Soft Skill เป้าหมายของโครงการคือการรวบรวมไอเดียการสอนให้ได้ ๑,๐๐๐ ไอเดีย ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

โดยโครงการนี้เป็นโครงการนำร่อง มีระยะเวลาการดำเนินการ ๑๐ เดือน ระยะที่ ๑ เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน ถึงธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นการเตรียมการเพื่อให้ได้ต้นแบบที่เป็นไอเดียที่ดี จำนวน ๕๐ ไอเดีย และให้ครูกลุ่มนี้เป็นกลุ่มนำร่อง ซึ่งมีวิธีจูงใจให้คนเข้ามาใช้ Platform โดยการสร้าง Campaign แคมเปญ คือให้ผู้เข้าร่วมกันเป็นแอมบาสเดอร์ โดยผู้ที่แอมบาสเดอร์จะได้อบรมของขวัญให้กับคนที่ทำให้เราได้เรียนรู้ และได้ Spotlight สิ่งดี ๆ ของการศึกษา ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่เป็นแอมบาสเดอร์จะได้รับการมองเห็น และได้ส่งต่อโอกาสให้เด็กคนอื่น ๆ ได้เรียนรู้ โดยมีกำหนดการเปิดตัวโครงการในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ ในการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาในช่วงต่อไป มีเป้าหมายคือ ครูต้นแบบ ๕๐ คน จะต้องเข้าใจเรื่องมาตรฐานการศึกษาอย่างลึกซึ้ง มีไอเดียที่แชร์เข้ามา มากกว่า ๑,๐๐๐ ไอเดีย และมีไอเดียที่ได้รับความนิยม (ไอเดียที่ wow) ประมาณ ๑๐๐ ไอเดีย มีคนเข้าชม Platform อย่างน้อย ๒๕๐,๐๐๐ คน มีคนนำไอเดียไปใช้ประโยชน์อย่างน้อย ๕,๐๐๐ คน และมีเป้าหมายในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

นายแพทย์ชัยเลิศ พิเชษฐพรชัย ประธานคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อน Big Data ด้านการศึกษา ในคณะกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๖ นำเสนอ Dashboard ข้อมูลสำคัญด้านการศึกษา ในรูปแบบคลิปวิดีโอ มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงตัวอย่างการสังเคราะห์ข้อมูลด้านการศึกษา โดยได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลจาก ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับความร่วมมือจาก กระทรวงและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลที่น่าเสนอเป็นข้อมูลปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำแนกตามตัวชี้วัด ๔ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) ครู ๒) นักเรียน ๓) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู และ ๔) สถานศึกษา

ด้านข้อมูลครู คณะทำงานตั้งคำถาม ๔ ข้อ เพื่อให้แสดงผลในรูปแบบของ Dashboard ได้แก่ ๑) ครูทั้งประเทศมีการกระจายตัวอย่างไร ๒) ครูที่เกษียณในระยะเวลา ๕-๑๐ ปีข้างหน้า มีจำนวนกี่คน เพื่อเตรียมอัตราครูให้เพียงพอกับความต้องการ ๓) ครูผู้สอนมีวุฒิทางครูหรือไม่ และ ๔) ครูสอนตรงสาขาหรือไม่ ตอบคำถามข้อ ๑ ครูทั้งประเทศมีการกระจายตัวอย่างไร Dashboard จะแสดงกราฟและใช้สีแสดงการกระจายตัว ทำให้เห็นการกระจายตัวของครูในแต่ละภูมิภาค และพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนครูมากที่สุด ตอบคำถามข้อที่ ๒ Dashboard จะแบ่งจำนวนครูตามช่วงอายุ และพบว่า ครูที่มีอายุ ๕๑-๕๕ ปี มีจำนวน ๓๘,๓๐๖ คน อายุ ๕๐-๖๐ ปี มีจำนวน ๗๓,๖๓๕ คน รวมทั้งสิ้น ๑๑๑,๙๔๑ คน แสดงถึงจำนวนครูที่จะเกษียณในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า โดยในปีที่ผ่านมาครูที่มีอายุ ๖๐ ปี และเกษียณอายุราชการ จำนวน ๑๙,๔๓๑ คน จากข้อมูลดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเตรียมการเพื่อรองรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากจำนวนครูที่เกษียณอายุราชการ ตอบคำถามข้อ ๓ ครูผู้สอนมีวุฒิทางครูหรือไม่ พบว่า จำนวนครูที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพร้อยละ ๑.๙ คิดเป็นจำนวน ๘,๕๑๗ คน เป็นเครื่องบ่งชี้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะต้องพัฒนาครูที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพให้เป็นผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพ ตอบคำถามข้อ ๔ ครูสอนตรงสาขาหรือไม่ จากข้อมูลที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ไม่ระบุสาขาร้อยละ ๘๖.๑ แสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นต้องมีระบบข้อมูลครู เพื่อให้สามารถนำมาจำแนกและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ด้านข้อมูลนักเรียน คณะทำงานตั้งคำถาม ๒ ข้อคือ ๑) นักเรียนมีการกระจายตัวตามภูมิภาคอย่างไร เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการจัดสรรงบประมาณ และ ๒) อัตราการเข้าเรียนของเด็กในแต่ละช่วงชั้นเป็นอย่างไร เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเด็กที่เข้าเรียนตามวัย ตอบคำถามข้อ ๑ นักเรียนมีการกระจายตัวตามภูมิภาคอย่างไร ข้อมูลจาก Dashboard พบว่า การกระจายตัวของนักเรียนตามภูมิภาคต่าง ๆ สอดคล้องกับการกระจายตัวของครู โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการกระจายตัวของนักเรียนมากที่สุด รองลงมาคือภาคกลาง ตามลำดับ ตอบคำถามข้อ ๒ อัตราการเข้าเรียนของเด็กในแต่ละช่วงชั้นเป็นอย่างไร ปัจจุบันมีนักเรียนทั่วประเทศ จำนวน ๑๒.๖ ล้านคน (อัตราการเข้าเรียนของเด็กในแต่ละช่วงชั้น คำนวณจากจำนวนเด็กนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ หาดด้วย จำนวนเด็กในช่วงอายุที่กำหนดจากกระทรวงมหาดไทย คุณด้วย ๑๐๐) การวิเคราะห์ข้อมูลมีปัญหาเนื่องจากขาดข้อมูลเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักที่ครบถ้วนสมบูรณ์และ

ไม่เข้าชั้น จึงทำให้ผลการวิเคราะห์พบว่า มีเด็กที่ไม่ได้เข้าเรียนจำนวนมาก และไม่สามารถติดตามข้อมูลของเด็กได้

ด้านอัตราส่วนนักเรียนต่อครูในแต่ละช่วงชั้น จากข้อมูล พบว่า อัตราส่วนนักเรียนต่อครูในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ๒๗ ต่อ ๑ ส่วนในระดับ ปวช. ๑-๓ คือ ๑๓๗ ต่อ ๑ ซึ่งพบว่าจำนวนนักเรียนมากเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนครู ทำให้มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

ด้านจำนวนสถานศึกษา ข้อมูลจาก Dashboard พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนสถานศึกษามากที่สุด

ในลำดับต่อไป คณะทำงานจะดำเนินการดังนี้ ๑) รวบรวมข้อมูลเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น ๒) รวบรวมข้อมูลนักเรียนย้อนหลังเพื่อติดตามข้อมูลนักเรียน เช่น อัตราการออกกลางคัน อัตราการซ้ำชั้น อัตราการย้ายถิ่น อัตราการย้ายโรงเรียน เป็นต้น ๓) เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

จึงขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงาน คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๖ ด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๘ ข้อเสนอเชิงนโยบายรูปแบบและแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาสมรรถนะและความเชี่ยวชาญของครูอาชีวศึกษา

นายกวิน เสือสกุล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเห็นความสำคัญของนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ต้องการพัฒนาครูอาชีวให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีศักยภาพสูงในทางปฏิบัติ และสถานศึกษาอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่ผลิตกำลังคนคุณภาพ จึงได้ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัยรูปแบบและแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาสมรรถนะและความเชี่ยวชาญของครูอาชีวศึกษา เพื่อให้การพัฒนาครูอาชีวศึกษาร่วมกับภาคประกอบการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคณะอนุกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน โดยดำเนินการนำร่องใน ๕ สาขาอาชีพ ได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้างยานยนต์และชิ้นส่วน พลังงาน เครื่องยนต์อิเล็กทรอนิกส์ ก่อสร้าง และแม่พิมพ์ การดำเนินการมีการถอดบทเรียนจากการติดตามและประเมินผลโครงการส่งครูอาชีวร่วมฝึกอบรมในสถานประกอบการ การถอดบทเรียนการฝึกอบรมครูอาชีวศึกษาในสถานประกอบการจากกรณีศึกษาในต่างประเทศ การถอดบทเรียนจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ได้จัดทำรายงานรูปแบบและแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาสมรรถนะและความเชี่ยวชาญของครูอาชีวศึกษา ซึ่งได้ผลิตและเผยแพร่ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สำหรับผลการดำเนินการโครงการ พบว่า ครูพึงพอใจในการเข้ารับการอบรมทำให้เพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะที่ทันสมัย และสถานประกอบการยินดีให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมครู เนื่องจากส่งผลต่อการมีกำลังคนคุณภาพในอนาคต

สำหรับข้อเสนอเชิงนโยบายรูปแบบและแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาสมรรถนะและความเชี่ยวชาญของครูอาชีวศึกษา ได้แก่ ๑) *ครูอาชีวศึกษา* จัดทำแผนการพัฒนาดตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการอบรม ๒) *สถานศึกษา* สร้างความร่วมมือกับเอกชนอย่างต่อเนื่อง ๓) *สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา* จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ๔) *คุรุสภา* ปรับเพิ่มเกณฑ์การขอใบอนุญาตประกอบอาชีพครูในเรื่องสมรรถนะที่ตรงกับมาตรฐานอาชีพมากขึ้น ๕) *สำนักงาน กคศ.* พัฒนาความก้าวหน้าให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูอาชีวศึกษา ๖) *สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา* กำหนดให้การพัฒนาสมรรถนะครูเป็นนโยบายสำคัญและร่วมกับ อ.กรอ.อศ. จัดทำแผนขับเคลื่อนการพัฒนาครูอาชีวฯ ๗) *สถานประกอบการ* ร่วมวางแผนการฝึกอบรมประสบการณ์ครู ๘) *อ.กรอ.อศ.* ส่งเสริมและดูแลครูอาชีวศึกษาให้พัฒนาตามแผนอย่างต่อเนื่อง จึงขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบข้อเสนอเชิงนโยบายรูปแบบและแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาสมรรถนะและความเชี่ยวชาญของครูอาชีวศึกษา

ที่ประชุมได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- การอบรมเพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะให้กับครูอาชีวเป็นเรื่องที่ดี แต่ควรมีครูผู้สอนทดแทนชั่วคราวในระหว่างที่ครูไปเข้ารับการอบรม

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๙ ความเคลื่อนไหวการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

นายกวิน เสือสกุล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอในที่ประชุมทราบว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการเกี่ยวกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยได้จัดทำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ และภายหลังจากแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๔ คณะ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ และในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการทั้ง ๔ คณะได้ประชุมปรึกษาหารือและรับนโยบายการดำเนินงานจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ประสงค์ให้การขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสามารถนำสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะเปิดตัวกรอบคุณวุฒิแห่งชาติอย่างเป็นทางการและเชิญประธานคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี) เป็นประธานเปิดงาน จึงขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบความเคลื่อนไหวการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๑๐ ความเคลื่อนไหวการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัย

นางสาวจันทิมา ศุภรพงศ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอในที่ประชุมทราบว่า พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และในมาตรา ๙ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ และให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ องค์กรประกอบของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง ๘ คน ได้แก่

๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ๕) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๖) นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ๗) นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
และ ๘) นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ
จาก ๘ สาขา จำนวน ๘ คน คณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจดังนี้ ๑) การจัดทำนโยบายระดับชาติด้านการ
พัฒนาเด็กปฐมวัย ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
๒) อนุมัติแผนงบประมาณและแผนการดำเนินงานประจำปีแบบบูรณาการของหน่วยงานของรัฐและองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๓) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี
ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษา ๔) เสนอให้มีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย
ที่จำเป็น ๕) บูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและ
ภาคประชาสังคม ๖) กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๗) กำหนดหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับการรับเด็กปฐมวัยเข้าศึกษาในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา ๘) กำหนดสมรรถนะและตัวชี้วัด
การพัฒนาเด็กปฐมวัย ๙) ติดตามและส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเด็กปฐมวัยอย่าง
เป็นระบบ ๑๐) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยและสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๑๑) ส่งเสริมให้
ผู้ดูแลเด็กและครูอาจารย์สามารถดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ และ ๑๒) ประสานงานให้ข้อมูล
แก่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาในส่วนของความช่วยเหลือเด็กปฐมวัยที่ด้อยโอกาส

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้มีการประชุม จำนวน ๓ ครั้ง
การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีสาระสำคัญคือ คณะกรรมการฯ ได้รับทราบผล
การดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.ชุดเดิม) รวมถึงผลการดำเนินงาน
ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา อาทิ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย
พ.ศ. ๒๕๖๒ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้เป็นมาตรฐานกลางของประเทศเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ นอกจากนั้น
คณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจขึ้น ๒ คณะ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจจัดทำ
แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นภารกิจเร่งด่วนมีระยะเวลาดำเนินการ ๑ เดือน และ ๒) คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ
ติดตามผลกระทบเด็กปฐมวัยจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ
ได้กำหนดแนวทางการป้องกันโรคดังกล่าวในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย *การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่
๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓* มีสาระสำคัญคือ คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยให้ปรับ
ช่วงเวลาของแผนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกำหนดระยะเวลาแผนเป็น
แผน ๕ ปี แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ ๑) การจัดการและการให้บริการแก่
เด็กปฐมวัย ๒) การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
๓) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๔) การพัฒนาระบบและกลไกการบูรณาการ
สารสนเทศเด็กปฐมวัยและการนำไปใช้ประโยชน์ ๕) การจัดทำและปรับปรุงกฎหมาย ๖) การวิจัยพัฒนาและ
เผยแพร่องค์ความรู้ และ ๗) การบริหารจัดการและสร้างกลไกประสานการดำเนินงานและการติดตาม
ประเมินผล นอกจากนั้นได้ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามพระราชบัญญัติการพัฒนา
เด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๗ *การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓* มีสาระสำคัญคือ
คณะกรรมการฯ รับทราบการแก้ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการเสนอต่อ
คณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนการเสนอแผนระดับที่ ๓ นอกจากนั้นคณะกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นชอบ (ร่าง) คำสั่ง
แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๖ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย คณะอนุกรรมการ
พัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านเด็กปฐมวัย คณะอนุกรรมการวิจัยพัฒนาและจัดการความรู้ด้านการพัฒนา
เด็กปฐมวัย คณะอนุกรรมการกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิ คณะอนุกรรมการด้านสื่อสารเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

และคณะอนุกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษและด้อยโอกาส จึงขอเสนอต่อคณะกรรมการ
สภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบความเคลื่อนไหวการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยของสำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๖ เรื่องอื่นๆ

๖.๑ กำหนดการประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป

ฝ่ายเลขานุการเสนอให้มีการประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ในวันศุกร์ที่
๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา

มติ ที่ประชุมกำหนดวันประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ในวันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔
เวลา ๑๓.๓๐

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๕๐ น.

นางปัทมา คำภาศรี
นางสาวจิรพร อรุณพลังสันติ
นางสาวเต็มศิริ ทรงเจริญ
ผู้จตรายงานการประชุม

เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม